

ELi ja Jaapani vahelise majanduspartnerluslepingu tutvustus

Regulatiivne koostöö ja mittetariifsed meetmed

Mis on regulatiivne koostöö?

Regulatiivne koostöö tähendab seda, et kahe riigi või piirkonna reguleerivad asutused:

- jagavad kogemusi ja teavet;
- määravad kindlaks koostööks vastastikust huvi pakkuvad valdkonnad;
- teevad rahvusvaheliste standardite arendamisel tihedamat koostööd;
- arutavad, kuidas lahendada probleeme, mis tekivad lepingupoolte erinevatest või omavahel ühildumatutest õigusnormidest.

Mis on mittetariifsed meetmed?

Mittetariifsed meetmed, sealhulgas regulatiivsed tõkked, on ettevõtjatel teise riiki eksportida takistavad tõkked, mis ei ole tollitariifid. Nende hulka kuuluvad:

- erinevad või ülemäära keerukad tehnilised standardid;
- toodete heakskiitmise menetlused;
- õigusnormide täitmist tagavad kontrollid.

Miks sisaldab ELi ja Jaapani vaheline majanduspartnerlusleping regulatiivset koostööd ja mittetariifseid meetmeid?

Mittetariifsete meetmetega takistatakse mõnikord tahtlikult impordi. Kuid enamikel juhtudel on tegemist valitsuse kehtestatud seaduslike meetmetega. Küsimus on, kas neid on võimalik lihtsustada või kas erinevaid lähenemisviise on võimalik ühtlustada.

ELil ja Jaapanil on kaupade ja teenuste reguleerimisele mõnel juhul erinev lähenemine.

Enne Jaapaniga lepingu üle läbirääkimiste alustamist korraldas EL avaliku konsultatsiooni. Enamik vastanutest, eelkõige toiduainete-, auto-, ravimi- ja meditsiiniseadmete tööstuse esindajad, rõhutas, et Jaapani regulatiivsed tõkked piiravad nende võimalusi.

Kaubandust piiravad ka erinevad standardid ja tehnilised nõuded ning muud regulatiivsed ja haldusküsimused nii piiridel kui kaugemalgi. Sellised erinevused tekitavad kulusid nii ettevõtjatele, kes peavad täitma erinevaid eeskirju, kui ka ametiasutustele, kes peavad neid jõustama.

Vastajad tõdesid ka, et Jaapani ametiasutused tõlgendasid õigusnorme sageli prognoosimatul viisil, luues nii täiendavat ebakindlust.

Mida soovib EL Jaapaniga sõlmitava lepinguga saavutada?

Jaapan nõustus:

- vaatama läbi mittetariifsed meetmed, mis raskendavad ELi ettevõtjate eksporti Jaapanisse;
- otsima lahendusi nende lihtsustamiseks ning
- kiitma heaks rohkem rahvusvahelisi standardeid, eelkõige neid, mida EL juba kasutab.

EL tegi ka ettepaneku luua Jaapaniga ühine regulatiivse koostöö komitee.

See ei oleks sõltumatu üksus, vaid foorum, kus EL ja Jaapan saavad vahetada seisukohti, kuidas muuta reguleerimist:

- tõhusamaks;
- lihtsamaks;
- soodsamaks, et kulud, mis ettevõtjatele õigusnormide täitmisest ja reguleerivatele asutustele nende jõustamisest tekivad, oleksid väiksemad.

1. Mittetariifsete meetmete kõrvaldamine

EL esitas Jaapanile kaks mittetariifsete meetmete loetelu ning Jaapan on neist väga suure osa juba läbi vaadanud. Mõned ELi tõstatatud küsimused olid vahepeal juba lahendatud.

Jaapan on rakendanud reguleerivaid lahendusi juba 75% esimeses loetelus nimetatud meetmete suhtes.

Lepingupooled on leidnud erinevates valdkondades lahenduse kokku peaaegu pooltele meetmetele ning suurem osa autode, ravimite ja meditsiiniseadmetega soetud probleemidest on lahendatud.

2. Rahvusvaheliste standardite heakskiitmine

Reguleerivate asutuste mittetariifsete meetmete loetelu käsitleva arutelu tulemusena on Jaapani suhtumine rahvusvaheliste standardite ulatuslikumasse kasutamisse muutunud soosivamaks. See kehtib eriti ELis juba kohaldatavate standardite suhtes.

Autod

Autode, autoosade ja muude sõidukite suhtes kohaldatavate ELi standardite aluseks on suures osas ÜRO Euroopa Majanduskomisjonis kinnitatud rahvusvahelised standardid. Jaapan on samuti majanduskomisjoni liige, kuid siiani kohaldas ta nimetatud standardeid sageli ainult osaliselt.

Nüüd nõustus Jaapan viima oma standardid ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni standarditega täielikult vastavusse, nagu EL on juba teinud.

Selleks, et tagada kõnealuste kohustuste täitmine Jaapani poolt, kehtestatakse ranged menetlused.

Ravimid

Jaapan nõustus:

- tunnustama inimravimite tehniliste nõuete rahvusvahelist ühtlustamisnõukogu rahvusvahelise standardimisasutusena ning
- kasutama oma õigusnormide kehtestamise alusena kõnealuse nõukogu suuniseid.

Tekstiilid

Jaapan on uuendanud oma hooldemärgiste süsteemi ning viinud selle kooskõlla ELis kasutatava ISO-standardiga. EL on seda juba pikka aega nõudnud.

Muud

Jaapan võtab mitme muu tööstusharu puhul kasutusele samad rahvusvahelised standardid, mida kasutatakse ELis.

Tulevik

ELi ja Jaapani vahelise lepinguga tuleb ka tagada, et tulevikus ei tekiks põhjendamatuid regulatiivseid erinevusi.

Üks võimalus selle probleemi lahendamiseks on mõlema poole reguleerivate asutuste regulaarne koostöö, et vahetada ideid ja kogemusi ning teha kindlaks valdkonnad, kus saab tulevikus koostööd teha.

Erinevad regulatiivsed valikud on alati võimalikud, kuid need ei tohiks tekkida vaid seetõttu, et puudus omavaheline dialoog.

Lisaks sellele seisavad ELi ja Jaapani reguleerivad asutused vastakuti sarnaste probleemidega ning dialoog ja koostöö pakub mõlemale poolele võimalusi reguleerimise tõhustamiseks.

3. Ühise reguleerimisasutuse loomine

Leping sisaldab eraldi peatükki hea reguleerimistava ja regulatiivse koostöö kohta. EL teeb kõnealuses peatükis ettepaneku luua regulatiivse koostöö komitee, kuhu kuuluksid kummagi lepingupoole valitsuse esindajad ja reguleerivad asutused.

Regulatiivse koostöö komisjon:

- võimaldab reguleerivatel asutustel vahetada häid reguleerimistavasid, kogemusi ja teavet;
- aitab kindlaks teha võimalikke koostöövaldkondi;
- edendab rahvusvaheliste standarditega seotud koostööd.

Regulatiivse koostöö komisjon ei

- saa kehtivaid õigusnorme muuta;
- koosta uusi õigusakte;
- oma otsustusõigust;
- piira ELi liikmesriikides või ELi tasandil reguleerivate asutuste otsustusõigust.

Regulatiivne koostöö jääb täielikult vabatahtlikuks. See ei mõjuta ELi või Jaapani õigust määratleda või reguleerida oma kaitse taset avaliku poliitika eesmärkide saavutamiseks.

Lisaks sellele ei kohaldata kõnealust peatükki ELi liikmesriikide reguleerivate asutuste või nende poolt heaks kiidetud meetmete, tavade või lähenemisviiside suhtes.